

Załącznik Nr 1
Do Uchwały Nr XXVII / 194 /2008
RADY GMINY PSARY
z dnia 29. XII. 2008 roku

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W PSARACH NA LATA 2009 – 2011**

Ośrodek Pomocy Społecznej
PSARY
grudzień 2008

SPIS TREŚCI

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W PSARACH na lata 2009 – 2011**

Wstęp	2
Rozdział I Regulacje prawne	4
1.1 Europejskie regulacje prawne	4
1.2 Polskie regulacje prawne	5
Rozdział II Narkomania jako problem społeczny	6
2.1 Zasoby instytucjonalne świadczące pomoc osobom i rodzinom na terenie gminy	9
Rozdział III Zasady i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	9
3.1 Zasady polityki programu	9
3.2 Cele i zadania, harmonogramy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	10
3.2.1 Cele programu	10
Tabela nr 1	11
Tabela nr 2	12
Tabela nr 3	13
3.2.2 Działania edukacyjne.....	14
3.2.3 Działania promujące model zdrowego stylu życia	14
3.2.4 Działania stwarzające alternatywę spędzania czasu wolnego przez młodzież	14
3.2.5 Działania edukacyjne społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży w zakresie HIV i AIDS.....	14
Rozdział IV Źródła finansowania, promocja i monitoring programu	15
4.1 Źródła finansowania	15
4.2 Zarządzanie finansami.....	15
4.3 Promocja programu	15

4.4 Analiza rynku, monitoring i ewaluacja	15
4.5 Ewaluacja	16

WSTĘP

Proces transformacji ustrojowej i demokratyzacji spowodowały wystąpienie w Polsce nowych problemów społecznych. Nastąpił wzrost podaży i popytu na narkotyki. Główną rolę odegrały czynniki związane z zmianą społeczną. Podaż rosła wraz z rozwojem międzynarodowej wymiany handlowej, rosnącym ruchem turystycznym, otwarciem granic, postępującą wymienialnością złotego i rozwojem przestępczości zorganizowanej. Na popyt wpływ miała intensywna transmisja wzorów kulturowych, wśród których pojawiły się także wzory używania substancji psychoaktywnych. Popyt rósł wśród ludzi młodych, obserwujących upadek dotychczasowych wartości, bezradność pokolenia rodziców, brak perspektyw po ukończeniu nauki. Wyniki badań przeprowadzonych wśród młodzieży potwierdzają, że minął czas, kiedy narkotyki stanowiły dla młodych ludzi konkurencyjny model używania substancji psychoaktywnych. Jeszcze w latach siedemdziesiątych używanie narkotyków miało ideologiczne podłoże, związane z ideologią hippisowską, później wpisane było w nurty subkulturowe. Używanie narkotyków stanowiło kontestację świata dorosłych.

W latach osiemdziesiątych nastąpił proces emancypacji narkotyków. Sięgano po nie bez ideologicznych uzasadnień, tylko dla psychoaktywnych właściwości. Obecnie narkotyki stały się elementem kultury młodzieżowej, która już dawno zasymilowała alkohol.

Aktualnie mamy do czynienia ze współwystępowaniem napojów alkoholowych i narkotyków w indywidualnych i zbiorowych wzorach konsumpcji niż z modelem „konkurencji” różnych substancji.

Używaniu różnych substancji legalnych i nielegalnych towarzyszy interakcja problemów z tym związanych. Jeśli nadmierne picie alkoholu i narkotyki występują jednocześnie, wywołują dużo poważnych problemów.

Obserwuje się również interakcyjny wpływ innych czynników: np. stylu życia, czy warunków życiowych. Osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych doświadczają poważnych szkód zdrowotnych i podlegają społecznej degradacji.

Narkotyki to potoczne określenie niektórych substancji psychotropowych. Ze względu na potoczność tego słowa, różnice kulturowe, poglądy osób, stan prawny nie ma jednoznacznej definicji ale obejmuje ona:

- wszystkie substancje psychotropowe, które aktualnie są nielegalne tzw. „policyjna definicja narkotyku”
- substancje przyjmowane przez niektóre grupy społeczne w celu czasowej zmiany nastroju, przy czym nie są to substancje powszechnie akceptowane w społeczeństwie.

Zgodnie ze stanowiskiem Światowej Organizacji Zdrowia, wszystkie substancje psychoaktywne, niezależnie od tego czy legalne czy nielegalne, stanowią zagrożenie zdrowotne i społeczne.

Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków. Są to substancje naturalne lub syntetyczne, które wprowadzane w określonej dawce do organizmu ludzkiego, oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodujący między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju.

Narkomania niesie ze sobą poważne ryzyko dla zdrowia, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczka). Ryzyko zgonu wśród narkomanów jest kilkakrotnie wyższe niż w porównywalnej wiekowo populacji generalnej. Ponadto narkomania jest ściśle związana z wieloma problemami społecznymi takimi jak : przestępczość, ubóstwo, prostytutka, bezdomność.

Rozdział I

Regulacje prawne

1.1. Europejskie regulacje prawne

Współpraca w zakresie narkotyków na poziomie unijnym opiera się w dużej mierze na wypracowanych przez wspólnotę międzynarodową pod auspicjami Narodów Zjednoczonych. Unia Europejska w odniesieniu do problemu narkotyków i narkomanii opiera się na realizacji Strategii Antynarkotykowej na lata 2005 – 2012. Zgodnie ze Strategią Antynarkotykową wysiłki instytucji i organów UE oraz państw członkowskich zorientowane są zarówno na działania dotyczące popytu (działalność edukacyjna w szkołach i środowiskach młodzieżowych, w grupach o skłonnościach patologicznych, skuteczniejsze wykrywanie narkotyków, zapobieganie nosicielstwu chorób zakaźnych HIV, AIDS). Według szacunków Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA), liczba osób uzależnionych może sięgać ponad 2mln, podczas gdy z wcześniejszych danych z raportów w okresie 1985 – 2001 wymieniono liczbę 1- 1,5 mln, jest to niepokojąca tendencja wzrostowa. Poza Unią zagadnienia współpracy w zakresie narkotyków realizowane są na gruncie działań innych organizacji międzynarodowych, takich jak :

- **Międzynarodowe Biuro Kontroli Narkotyków** – monitoruje, promuje i udziela pomocy w implementacji prawa międzynarodowego na poziomie krajowym.
- **Komisja Środków Odurzających Narodów Zjednoczonych** – przygotowuje międzynarodowe uregulowania dotyczące kontroli nad środkami odurzającymi.
- **Biuro ds. Narkotyków i Przestępczości Narodów Zjednoczonych** – zajmuje się badaniami i pracą analityczną nad zjawiskiem przestępczości i narkotyków.
- **Światowa Organizacja Zdrowia** – wyznacza kierunki rozwoju w zakresie ochrony zdrowia.
- **Grupa Pompidou** – ciało międzynarodowe, niepolityczne promujące multidyscyplinarne podejście do problemu narkotyków.
- **Grupa Dublińska** - wpływa na poprawę koordynacji w zakresie kontroli nad narkotykami oraz powiązanych z nią projektów.

1.2. Polskie regulacje prawne

Naczelnym aktem prawnym, odnoszącym się do zagadnień związanych z problematyką ograniczenia popytu i podaży narkotyków jest ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 82 poz. 558 z 2007 roku).

Ustawa określa między innymi zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałaniu narkomanii. Do zadań tych należy :

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Na mocy obowiązującej ustawy leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od narkotyków jest bezpłatna i niezależnie od miejsca zamieszkania. Istnieje zasada dobrowolności leczenia i rehabilitacji, za wyjątkiem osób niepełnoletnich, których na leczenie może skierować sąd.

Rozdział 2

Narkomania jako problem społeczny

Zadania niniejszego Programu będą realizowane od dnia przyjęcia Przez Radę Gminy w Psarach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2009 – 2011. Zjawisko narkomanii w Polsce w ostatnim okresie zatacza coraz szersze kręgi. Od końca lat osiemdziesiątych XX wieku obserwuje się zmiany postaw wśród narkomanów i wobec narkotyków. Poprzednio była to postawa buntu wobec rodziny i społeczeństwa, ale łączyła się z chęcią przekształcenia rzeczywistości. Narkomani nie byli agresywni, tworzyli własną subkulturę, żyli jakby obok społeczeństwa, którego nie akceptowali i którego się obawiali.

Obecnie dominuje wśród nich rezygnacja i apatia, a swoją aktywność przejawiają głównie w zdobywaniu narkotyków. Pogłębiły się postawy antydestrukcyjne, a co za tym idzie zmniejszyła się motywacja do leczenia, a także jego skuteczność. Ta zmiana postaw niewątpliwie wywołała wzrastającą liczbę zakażeń wirusem HIV.

Z chwilą pojawienia się AIDS, wśród narkomanów nastąpiło odwrócenie ról w relacjach ze społeczeństwem. Teraz społeczeństwo boi się narkomanów. W wielu miejscowościach pojawiły się żądania likwidacji istniejących placówek dla narkomanów oraz protesty przeciw organizowaniu nowych. Nie wiadomo dokładnie czy społeczeństwo boi się narkomanii czy samego narkomana. Brudny, wygłodzony, obdarty z jakichkolwiek skrupułów i wstydu chodząc po ulicach naszych miast „straszy” przechodniów wzbudzając w nich strach, odrazę a czasem nawet agresję.

A narkoman jest w gruncie rzeczy bezbronnym człowiekiem, pełnym sprzeczności i lęków, pozbawiony naturalnej odporności na stres codziennej egzystencji, pogardzanym, zagubionym i bezwolnym. Narkotyk jest dla niego jedyną, znaną mu i dostępną formą obrony przed bólem istnienia, schronieniem, w którym przyjdzie mu kiedyś „zginąć”. Wzrasta zjawisko narkomanii, rozszerza się nie tylko pod względem wzrostu liczby narkomanów, ale również producentów i przemytników (naturalna reakcja rynkowa – im większy popyt tym więcej towaru i handlarzy). Zwiększa się nasilenie wszystkich patologicznych zjawisk związanych z narkomanią m.in. również zdolność do rozszerzenia sieci dystrybucji przez zorganizowane grupy przestępcze dzięki większemu dopływowi kapitału również na szkoły podstawowe, gimnazja. Zwiększa to również zagrożenie społeczeństwa ze strony narkomanów jako, że w tej sytuacji są zmuszeni do zdobycia większych środków na zakup narkotyków. Skutkiem tego jest wzrost przestępczości związanej z narkotykami. Poza tym istnieją zagrożenia nie

związane bezpośrednio z narkotykami jak np. akty przemocy będące konsekwencją walki zorganizowanych grup przestępczych o teren dystrybucji. Wchodzi tu również w grę reakcja psychologiczna samej młodzieży (środowiska najbardziej zagrożonego narkomanią) – skłonność do łamania prawa, oraz przeświadczenia, że zakazany owoc lepiej smakuje.

Badania prowadzone przez Agencję Ministerstwa Zdrowia oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii wykazały, że w ciągu ostatnich dwóch lat, kiedy obowiązuje nowa ustawa, znacząco wzrosła liczba osób biorących narkotyki. Obecnie co trzeci młody człowiek w wieku od 14 do 23 lat miał kontakt z narkotykami więcej niż jeden raz. Narkomania wciąż się rozszerza i rządzi się swoimi prawami. Powody sięgania po narkotyki są różne, nie ma jednej przyczyny dotyczącej wszystkich uzależnionych. Wielu ludzi próbuje narkotyków z ciekawości, niektórzy tak dążą do akceptacji w grupie, że robią to, aby zaimponować innym lub boją się odmówić, aby nie zostać odrzuconym. Takim ludziom wydaje się, że kontrolują zażywanie i nie grozi im uzależnienie, a jest to bardzo złudne, gdyż uzależnić jest się bardzo łatwo i nawet nie zauważają kiedy przekraczają granicę uzależnienia. Kolejnym mitem jest to, że dobre domy, dobra rodzina ustrzegają przed niebezpieczeństwem. To zgubne złudzenie. Jednakże często rodzice nie zdają sobie sprawy, że grzeczne dziecko idzie na prywatkę do koleżanki gdzie pali się marihuanę. Jak wynika z ostatnich badań przez CBOS ponad połowa uzależnionych pochodzi z zamożnych rodzin, chodzą do dobrego liceum, studiują na renomowanych uczelniach. Rodzice nie dopuszczają do siebie myśli, że w szkole, do której chodzi ich dziecko mogą być narkotyki. Tak samo jest z nauczycielami czy dyrektorami szkół, którzy mówią „w mojej szkole na pewno taki problem nie istnieje” a jest to totalna bzdura. Narkotyki i problem narkomanii istnieją w każdej szkole, w różnym stopniu, wiąże się to z bagatelizowaniem sprawy. Jest jednak pewne, nałóg taki jest bardzo niebezpieczny, osoby uzależnione mają swoją godność i prawa, wciąż pozostają ludźmi, dlatego potrzebują oni pomocy i wsparcia, dlatego należy uświadamiać społeczeństwo, że jest ono władne by przeciwdziałać temu problemowi, bo jest to problem społeczny i każdego może dotknąć. Trzeba działać, uświadamiać, uczyć – łamać stereotypy. Ludzie, którzy nie mają pojęcia o problemie przyjmują stereotypy jako pewnik. Lepiej jest im uznać taki czarno – biały obraz rzeczywistości za fakt, jeśli o sprawie rzeczywiście niewiele wiedzą, więc trzeba ograniczyć niewiedzę. Niewiedza rodzi stereotypy.

Brak jest danych umożliwiających określenie rzeczywistej liczby mieszkańców Gminy Psary uzależnionych od narkotyków lub zagrożonych uzależnieniem.

W roku bieżącym przeprowadzone zostało badanie ankietowe z uczniami psarskiego gimnazjum klas I,II,III. Ogółem w ankiecie wzięło udział 229 uczniów w tym 105 chłopców i 124 dziewcząt. We wszystkich ankietowanych grupach klasowych większość uczniów zaprzecza braniu narkotyków – 90%.

Pytanie : Czy zdarzyło Ci się brać narkotyki ?

	I klasy dziewczeta	I klasy chłopcy	II klasy dziewczeta	II klasy chłopcy	III klasy dziewczeta	III klasy chłopcy
Tak	0%	3%	0%	7%	8%	9%

Wymienionym przez młodzież narkotykiem jest marihuana.

Według respondentów, przyczyną sięgania przez młodzież po środki zmieniające nastrój były:

- ucieczka od problemów rodzinnych – 13%
- dla zabawy - 15%
- dla szpanu – 24%
- dla mody - 9%
- dla ukojenia nerwów – 8 %
- z ciekawości – 15%
- zostali namówieni – 10%
- chcą być bardziej dorośli – 11%
- brak innych zajęć niż nauka – 4%

Z przeprowadzonych badań, dotyczących wiedzy i postaw uczniów gimnazjalnych w wieku 13 – 15 lat wobec używania substancji psychoaktywnych wynika, że młodzież posiada dość dużą wiedzę na temat środków zmieniających świadomość (alkohol, narkotyki, papierosy).

Prawie połowa badanych w wieku 13 – 15 lat pija alkohol, palą papierosy, zwłaszcza przy okazji różnego rodzaju imprez.

Należy zauważyć, że wiedza młodzieży jest nieuporządkowana, nie opierająca się na faktach, bazuje na informacjach przekazywanych przez rówieśników np. na tak zwany mit marihuany i amfetaminy.

Młodzież proponuje stosować w profilaktyce uzależnień następujące formy:

kontynuowanie spotkań profilaktycznych poprzez koncerty (opieranie się na wypowiedziach i zachowaniach idoli i autorytetów młodzieży negujących narkotyki), większa ilość spotkań z psychologiem (poza terenem szkoły), na których mogli by

rozmawiać o swoich problemach , gdzie prowadzone by były zajęcia z komunikacji i asertywności.

2.1.

Zasoby instytucjonalne świadczące pomoc osobom i rodzinom na terenie gminy.

- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Punkt Konsultacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej
- Świetlica Integracyjna Ośrodka Pomocy Społecznej
- Wydział Spraw Społecznych przy Starostwie Powiatowym w Będzinie
- Wojewódzki Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii
- Komenda Powiatowa Policji w Będzinie przy ul. Bema 2
- Komisariat Policji w Wojkowicach przy ul. Sobieskiego 125
- Prokuratura Rejonowa w Będzinie przy ul. Modrzejowskiej 73
- Sąd Rejonowy w Będzinie przy ul. Sączewskiego 23
- Gimnazjum , Szkoły Podstawowe

Rozdział 3

Zasady i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Stanowią uzupełnienie do Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Psarach na lata 2009 – 2011.

3.1. Zasady polityki programu

Program koncentruje się przede wszystkim na zjawiskach, które są specyficzne dla działań samorządu lokalnego. Program proponuje konkretne zadania wskazując metody ich realizacji:

- rozwój profilaktycznych programów informacyjnych i psychoedukacyjnych wpływających na postawy i umiejętności ważne dla zdrowia w szczególności wobec młodzieży;
  - szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnej strategii i metod zapobiegania narkomanii;
  - wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemami narkomanii oraz stowarzyszeń prowadzących programy profilaktyczne i naprawcze;
  - **edukacja publiczna poprzez :**
  - informowanie o konsekwencjach używania narkotyków i metodach zapobieganie szkodom zdrowotnym;
  - promocja zdrowego stylu życia;
-
- dbanie o lobbing wśród liderów opinii i wpływu społecznego i pozyskiwanie wsparcia osób znaczących na różnych szczeblach władzy;
  - monitorowanie zjawisk i zasobów w sferze problemów narkomanii.

3.2. Cele i zadania, harmonogramy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadaniem programu jest ograniczenie na terenie Gminy Psary używania narkotyków oraz związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych.

3.2.1. Cele programu

- a) ograniczenie popytu i podaży narkotyków,
- b) zwiększenie dostępności do alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- c) zwiększenie dostępności i skuteczności poradnictwa, terapii i readaptacji dla osób uzależnionych od narkotyków oraz członków ich rodzin,
- d) ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych spowodowanych używaniem narkotyków
- e) monitorowanie problemów narkotykowych na terenie Gminy

Zakres celów, zadań harmonogram zawiera Tabela nr 1

Tabela nr 1

Cel główny : Ograniczenie popytu i podaży narkotyków

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	REALIZATORZY	TERMINY REALIZACJI
Cel szczegółowy 1 Zwiększenie społecznej świadomości problemu narkomanii	Prowadzenie Społecznej Kampanii w Gminie Psary	Punkt Konsultacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Psarach	2009, 2010, 2011
Cel szczegółowy 2 Promowanie pozytywnych, pożądanых społecznie postaw wzmacniających rolę rodziny.	1. Edukacja rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych, w tym profilaktyki narkomanii 2. Współpraca z mediami lokalnymi w zakresie promowania pozytywnych postaw	Punkt Konsultacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Psarach	2009, 2010, 2011
Cel szczegółowy 3 Rozszerzenie form, metod i miejsc edukacji antynarkotykowej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży	Realizacja w szerszym zakresie programów profilaktycznych realizowanych placówkach oświatowych	Punkt Konsultacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Psarach Szkoły Podstawowe i Gimnazjum	2009, 2010, 2011

Tabela nr 2   Cel główny : Zwiększenie dostępności do alternatywnych form spędzania czasu wolnego młodzieży

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	REALIZATORZY	TERMINY REALIZACJI
<p>Cel szczegółowy 1</p> <p>Poszerzenie atrakcyjnej dla uczniów oferty zajęć popołudniowych i weekendowych oraz w okresach wakacyjnych i w dniach wolnych od nauki</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja programu weekendowego, „zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży” 2. Realizacja programu „wypoczynek zimowy i wakacyjny dzieci i młodzieży” 	<p>Wioska Internetowa Punkt Konsultacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Psarach</p>	<p>2009, 2010, 2011</p>
<p>Cel szczegółowy 2</p> <p>Stworzenie możliwości uczestnictwa młodzieży w imprezach kulturalnych i sportowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Program profilaktyczno – socjoterapeutyczny „Niećpam „ 	<p>Punkt Konsultacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Psarach Gimnazjum w Psarach</p>	<p>2009, 2010, 2011</p>
<p>Cel szczegółowy 3</p> <p>Rozwijanie różnorodnych form pomocy dzieciom i młodzieży zaniebanych wychowawczo i z rodzin dysfunkcyjnych w środowisku zamieszkania</p>	<p>Realizacja programu Świetlicy Integracyjnej, a w niej :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych 2. Współpraca z rodzinami dzieci 3. Poprawa sprawności fizycznej 4. pomoc dzieciom w nauce i zagospodarowanie czasu wolnego 	<p>Świetlica Integracyjna Punkt Konsultacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Psarach</p>	<p>2009, 2010, 2011</p>

Tabela nr 3

Cel główny : Monitorowanie problemów narkotykowych na terenie Gminy Psary

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	REALIZATORZY	TERMINY REALIZACJI
Cel szczegółowy 1 Monitorowanie młodzieży szkolnej	1.Przeprowadzenie społecznych badań zjawiska narkomanii. 2. Analiza sprawozdań.	Punkt Konsultacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Psarach Gimnazjum w Psarach	2009, 2010, 2011
Cel szczegółowy 2 Monitorowanie osób eksperymentujących z narkotykami	1.Przeprowadzenie społecznych badań zjawiska narkomanii. 2.Analiza sprawozdań. 3.Opracowanie rocznych raportów.	Punkt Konsultacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Psarach	2009, 2010, 2011

3.2.2. **Działania edukacyjne** – polegające na szkoleniach poszczególnych grup zawodowych, zwłaszcza nauczycieli, w zakresie zagadnień dotyczących klasyfikacji narkotyków, ich wyglądu, działania na ludzki organizm, symptomów pojawiających się po ich zażyciu oraz akcesoriów używanych przez narkomanów. Równolegle prowadzone prelekcje dla rodziców, podczas których omawia się powody, dla których dziecko sięga po narkotyki, fazy uzależnienia, a także przedstawiana jest oferta instytucji zajmujących się pomocą osobom uzależnionym. Pakiet zawiera 3 składniki:

- **Pierwszy** - o strukturze liniowej, wykorzystywany jako podkład obrazowy, ilustrujący zagadnienia wykładu w trakcie szkoleń,
- **Drugi** - testy „ mity i stereotypy” do sprawdzenia poziomu wiedzy z zakresu narkomanii
- **Trzeci** – to gra decyzyjna przeznaczona dla gimnazjalistów. Grający kieruje poczynaniami bohatera, który zmuszony jest do podejmowania różnych decyzji. Każdy z nich rodzi określone konsekwencje, które są od razu omawiane i weryfikowane poprzez umieszczanie komunikatu o odpowiedniej treści

3.2.3 **Działania promujące model zdrowego stylu życia** - polegają na wykorzystaniu podczas imprez kulturalnych i sportowo – rekreacyjnych wizerunków i wypowiedzi osób, cieszących się popularnością, celem zniechęcenia młodych ludzi do sięgania po substancje odurzające gdzie zaproszeni są znani ludzie świata muzyki, kultury i sportu, po to by wyrazili swoją dezaprobatę do wszelkiego rodzaju form odurzania się.

Opracowanie oraz upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych, w celu informowania społeczeństwa o środkach psychoaktywnych , związanych z nimi zagrożeniach i metodach zapobiegania im. Prezentacje powyższych materiałów na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej i w lokalnej prasie.

3.2.4 **Działania stwarzające alternatywę spędzania czasu wolnego przez młodzież** – polegają na organizowaniu turniejów sportowych, aktywowaniu do twórczej działalności w dziedzinie profilaktyki. Corocznie organizuje się imprezę dla młodzieży gimnazjalnej pod hasłem „ Niećpam” , „Dopóki masz wybór” „Zachowaj trzeźwy umysł” pod tytułem - Sport zawsze dobry wybór.

3.2.5 **Działania edukacyjne społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży w zakresie HIV / AIDS** - prowadzenie działań promocyjno – edukacyjnych, mających na celu kształtowanie postaw odpowiedzialności za własne zdrowie i przekazywanie wiedzy o unikaniu sytuacji sprzyjających zakażeniu i zapobieganiu zakażeniu. Promowanie postaw akceptacji wobec żyjących z HIV i chorych na AIDS. Wdrażanie programów profilaktyki HIV/AIDS i STD (

choroby przenoszone drogą płciową) na poziomie gimnazjum. Profilaktyka ryzykownych zachowań w miejscach spotkań młodzieży (dyskoteki, puby).

Rozdział 4 Źródła finansowania, promocja i monitoring programu

4.1 Źródła finansowania

Całość programu finansowana jest ze środków przeznaczonych na corocznie uchwalany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dochody z opłat za wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ z zezwolenia (na sprzedaż napojów alkoholowych) oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ (za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych) wykorzystywane będą na realizację Gminnego Programu, o którym mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w wysokości nie większej niż 10 % dochodu gminy z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w każdym roku kalendarzowym na realizację zadań dotyczących przeciwdziałaniu narkomanii.

4.2 Zarządzanie finansami

W celu prawidłowej realizacji programu dysponentem środków jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej.

4.3 Promocja programu

Program promowany będzie kilkoma drogami, m.in. poprzez:

- a) w prasie lokalnej,
- b) na stronie internetowej Urzędu Gminy Psary i Ośrodka Pomocy Społecznej
- c) materiały informacyjne i promocyjne

4.4 Analiza ryzyka, monitoring i ewaluacja

1. Analiza ryzyka, monitoring – system monitorowania pomyślany jest jako przedsięwzięcie ciągle bez założonych ograniczeń czasowych. Stałe monitorowanie sytuacji w zakresie narkomanii dostarcza podstaw do planowania działań profilaktycznych oraz przesłanek do oceny ich skuteczności. Monitorowaniu podlegać będą takie obszary jak:
  - rozpowszechniania używania narkotyków populacji np. wśród młodzieży gimnazjalnej

- wzory używania narkotyków,
- dostępność narkotyków,
- postawy społeczne wobec narkotyków i narkomanii
- szeroko rozumiane działania z zakresu ograniczenia popytu na narkotyki,

4.5 Ewaluacja

Ewaluacja będzie oznaczać systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych programów, szczególnie po ich zakończeniu. Dane te będą przydatne przy podejmowaniu decyzji co do kontynuacji, rozszerzania bądź ograniczania podejmowanych działań programowych oraz przy planowaniu kolejnych.

Sporządził:
Aleksander Koćwin

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XXVII /194/2008
RADY GMINY PSARY
z dnia 29. 12. 2008 r

PLAN WYDATKÓW
GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
2009 ROK

Dział 851
Rozdział 85153

Plan wydatków na 2009 rok.

Umowy z osobami fizycznymi – specjaliści	§ 4170	- 1.400,-zł.
Zakup materiałów i wyposażenia	§ 4210	- 500,-zł
Zakup pomocy naukowych i dydaktycznych	§ 4240	- 100,-zł

§ 4300

Zakup Usług pozostałych - 3.500,-zł

§ 4740

Zakup materiałów papierniczych do drukarek i ksero - 500,-zł

Ogółem w 2009 roku przeznacza się na realizację powyższego programu 6000 zł.

Dział 85153
Rozdział 85153

I . PLAN WYDATKÓW NA 2009 ROK

§ 4170

WYNAGRODZENIE Z TYTUŁU UMÓW - 1.400.00 zł.

1. Celem prowadzenia profilaktyki w zakresie narkomanii w 2009 roku, zatrudnieni będą :

a/ Terapeuta – prowadzić będzie zajęcia z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi, oraz pomoc rehabilitacyjna dla członków ich rodzin.

b/ Psycholog – będzie udzielał pomocy psychologicznej dzieciom, młodzieży i ich rodzinom u których występuje problem narkomanii.

§ 4210

ZAKUP MATERIAŁÓW I WYPOSAŻENIA - 500.00 zł.

§ 4240

ZAKUP POMOCY NAUKOWYCH I DYDAKTYCZNYCH - 100.00 zł.

§ 4300

ZAKUP USŁUG POZOSTAŁYCH - 4.000.00 zł
Kampania profilaktyczno – edukacyjna „ Tylko Po CO ?”

- program profilaktyki uzależnień w formie koncertu

Ogółem w 2009 roku przeznaczona się na realizację powyższego programu – 6.000. zł.

II. PLAN WYDATKÓW NA 2010 i 2011 rok.

Celem realizacji powyższego programu przeciwdziałania narkomanii przeznaczona się rocznie nie więcej niż 10% ogólnej kwoty z środków przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi w Gminie Psary.